

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
Főmunkatárs: Dr. Nagy Sándor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt.

Telefon szám 124.
Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.

Kiadó és laptulajdonosok:
Dr. Kiss Pál és Lepsits Kálmán.

Meghívó.

A makói függetlenségi és 48-as párt vasárnap délután 3 órakor a III. kerületi olvasóköri (Posta épület) fontos értekezletet tart, melynek tárgya az október 1-én Makón megtartandó országos nagygyűlés előkészítése.

Lakatos Pál.
alelnök.

Justh és Kristóffy.

Makó, szept. 9.

Csunya erőlködést visz véghez mostanában a mungótábor és fizetett sajtója. Mindenáron arra törekszik, hogy egyrésztől összevesztse egymással a nemzet jogaiért küzdő ellenzék, hogy ez által míg ezek veszekeszenek, a kormány elérje célját, másrésztől a harcban vezető Justh-pártot s különösen ennek vezérét, Justh Gyulát akarják mindenképpen megbizhatlan s ellenszenves színben feltüntetni a nemzet előtt.

Undorító ez a látvány, hogy mi csoda rosszhiszeműséggel dolgoznak aztán céljuk elérésében. A központban kiadják a jelszót, hogy mikor mit kell harsogniok a kormány trombitáinak, akkor aztán hajrá, minden lélek s minden érzés nélkül csinálják a magok — közvéleményét.

A múlt héten ugratni akarták a Kossuth-pártot a Justh-párt ellen. Kitalálták, hogy Justh lemegy Czeglédre agitálni Kossuth Ferencék ellen. Justh azon melegebben energikusan cáfolta meg ezt a hírszót. De a kormány sajtója mégis e cáfolat dacára egy héttig vezércikkelt a Justh czeglédi utjáról. Ime, a legudarabb rosszhiszeműség. De nevéseges is, mert a józan közönség már régen átlátott az ilyen makhinációkon.

De a kormány sajtója megakarja szolgálni gazdájának a fizetést.

Most meg egyre azt kürtöli, hogy a Justh-politikája tulajdonképpen a Kristóffy politikája. Gonosz ravasz-sággal állítják fel aztán a kérdést, hogy így állván a dolog, miért volt mégis Justh Kristóffyék ellen?

Azt állítják, hogy Justh választójogi politikája szóról-szóra egyezik Kristóffy választójogi javaslatával, Justhék mégis e miatt verették agyon a Kristóffy-féle darabont-kormányt. Azt is mondják, hogy Kristóffy már azelőtt is akarta az általános, egyenlő titkos választójogot, amit Justhék csak most akarnak.

A múlt vasárnapi kolozsvári nagy népgyűlésen Justh már rávilágított erre a cáfolatra. Megmondotta, hogy *Kristóffy csakis belügyminisztersége idején lett hive az általános, egyenlő, titkos választói jognak, amelyet ő, Justh eleitől, fogva követelt.* Rámutatott Justh arra is, hogy midőn ő, függetlenségi Csanádvármegye közgyűlésében már másfél évtizeddel ezelőtt agitáltak ezen választójog mellett, Kristóffy még akkor is ellene volt ennek.

Elmondta ezt így Justh Gyula Kolozsvárot s mi meg most okmányszerűleg tárjuk ezt elő.

Návay Lajos dr. képviselőházi alelnök: még akkor vármegyei főjegyző az 1898. évi május 2-án tartott vármegyei közgyűlés elé a következő indítványt terjesztette:

T. törvényhatósági bizottság!

Azon meggyőződésből indulva ki, hogy az állam és társadalom békéje csak akként biztosítható tartósan, ha az állam oly politikát, a társadalom pedig oly magatartást követ, mely céljaiban és eszközeiben e polgárok egyetemének jogait és érdekeit képviseli, meg lévén továbbá győződve, hogy a társadalom egyes rétegei között észlelhető ellentét állandó tápot nyer ama „jogbeli” különbözőzetek által, melyek, dacára a „közteherviselés” megvalósult elveinek, polgár és polgár közt fennállanak, aszerint, amint az egyiknek a másikkánál „nagyobb” vagyona van; — indítványozom: — mondja ki a vármegye bizottsága, hogy e választói jogot szabályozó 1874. XXXIII. t. cikket elavultnak és a népszabadság és egyenlőség elvébe ütköznek ismeri, miért is felirati jogával élve, feliratot intéz az országgyűlés mindkét házához, melyben a választói jognak egy-séges rendezését és nagymérvű kiterjesztését sürgeti, oly formán, hogy a választói jogban részese-ljen mindazon állampolgár, ki erkölcsileg és korbellel minősítve bármely csekély, de egyéni vagy-onát arányban terhelő adóval járul az állam fentartásához, fel-téve mindazonáltal, hogy a ma-gyar állam nyelvét, írásban és olvasásban bírja. — Ezzel kapcsolatosan és ebből folyólag kérel-mezzük a községenkénti, titkos szavazás behozatalát is.

Indítványozom végül, hogy jelen feliratunk minden társtörvényhatóságnak hason szellemű felirattal leendő pártolás végett megküldes-sék.

Tisztelettel
Ifj. Dr. Návay Lajos,
törv. hat. biz. tag.

Ez indítvány fölött, melyet 54 kgy. - 1898. sz. alatt iktattak, ak-

kor mindjárt a törvényhatóság a következő elvi deklarációt tette.

Az indítvány elvileg egész terjedelmében elfogadtatik és ehhez képest az indítvány részletes megtárgyalása végett az elfogadott elvi álláspont alapján az állandó választmányhoz utasítottatik.

Az állandó választmány, melyhez kiadták az indítványt, az 1898. okt. 3-iki közgyűlés elé terjesztesse be javaslatát, amely Návay indítványát nem tartja időszereinek s így azt nem fogadja el. Ezt a javaslatot a törvényhatóság — 17 szótöbbséggel — magáévá tette, vagyis elvetette Návaynak a választójog radikálisabb fejlesztésére vonatkozó indítványát. E határozatot 264 kgy. 1898. sz. a. hozták.

A Návay indítványának elfogadása mellett Justh Gyula tartott nagy beszédet. Ellene meg Kristóffy is felszólt és Kristóffyék győztek. *Vagyis tehát Kristóffy még csak fejleszteni se volt hajlandó a mai választójogot, még 1898-ban se.*

Pedig Kristóffy már akkor is tisztán láthatott s nagyon jól tudta mindazt, a miről később tudni látszott. Hiszen alig másfél évvel ezelőtt zajlott le előtte az a Bánffy-féle hírhedt téli választás, a melyet csak a múlt évi Kúen-féle választás mult felül gonosz-ságban.

A Návay indítványa kapcsán még is elhatározta a megyegyűlés, hogy a kormányhoz — melyben nagyon bízunk — feliratot intéz az iránt, mikép a választások tisztaságának és függetlenségének biztosítása érdekében a kormány a törvényhozásnál javaslatot tegyen.

Nagyon érezték hát Kristóffyék már ekkor is, hogy tisztátalanok, korruptak a magyar választások s a kormány ezerféle lekötözöttjei nem tudják megvédeni szabad véleménynyilvánítási függetlenségüket.

Kristóffynak még se kellett az általános, egyenlő, titkos választói jog. Justhéknek azonban, bizonyos, hogy már akkor is kellett s követelték is.

Nagyon igaz tehát, hogy Kristóffy csakis belügyminisztersége idején követelte először ezt a jogot. Sőt akkor sem azonnal, hanem csakis a mikor azt látta, hogy ennek a követelése hatalmas agitatóvius eszköz lesz nála a belügyminiszteri székben.

A Fejérváry-kabinetet ugyanis, melybe Kristóffy is bejutott, 1905. június 18-án nevezték ki. Kristóffyról

még ekkor senki a világon sem tudta, de nem is sejtette, hogy hiva-e az általános, egyenlő, titkos választói jognak.

Csakis 1905. július 27-én, tehát belügyminisztersége második hónapjában dobta be aztán szenzációként a közvéleménybe azt a kijelentését, hogy ő hiva az általános, egyenlő, titkos választói jognak. A budapesti szocialista munkások egy nagyobb küldöttsége járt nála. A küldöttség a közigazgatási hatóságok tulkapásai ellen emelt panaszt s Kristóffy ezt az alkalmat használta fel annak a kijelentésére, hogy ő nemcsak hiva, de kormányzása programjába is bevette, az általános, egyenlő, titkos választói jogot.

Hogy tehát azelőtt esze ágában se volt Kristóffynak, hogy hiva legyen ennek a radikális jognak, egészen bizonyos. És 1905. jul. 27-én se gondolt volna rá, ha nem tudta volna, hogy ezzel a jelszóval nemcsak óriási szenzációt csinál, hanem elszigetelt népszerűtlenségében még népszerűséget is szerez magának s darabont kormányának.

Ez a dolgok kronológiája és az érdemi-része. És bizonyos, hogy a mungó-tábor mindezt nagyon is jól tudja. De előttük mégis Kristóffy az apja a mai választójogi küzdelemnek és nem Kristóffy használta, hanem Justh használja ezt agitatorius fegyverül.

Ime, a rosszhiszemű beállításuk teljesen átlátszó

Hogy Justhék még 1905. jul. 27. után is — dacára választójogi kiszélesítésének — ellenségei voltak Kristóffyék kormányon maradásának, ez is természetes. Hiszen általánosan tudott dolog, hogy Kristóffyék miként bántak legszentebb jogaikkal s közszabadságunkkal. Különben rozoga alkotmányunknak még azon pilléreit is romba döntötték, amelyeknek a védelme alatt éppen a népjogok húzódnak meg legbiztosabban.

Az az egyetlen tette Kristóffynak hogy az általános, egyenlő, titkos választójog hívének jelentette ki magát a miniszteri székben, különösen ha e kijelentése akkor tisztára kortesifogás akart lenni — nem expálhatta számtalan ártalmas cselekményét.

Nem az általános, egyenlő, titkos választójog miatt üldözik ki tehát Kristóffy, hanem éppen egyéb dolgai miatt.

Nyilván tudja ezt az egész mungó tábor is. Csunya dolog hát most

Olcsó árak!

[18]

Pontos kiszolgálás!

Menyasszonyi
ajándékok!

KOCSIS és SKOPÁL

uj üveg- és porcellán üzletük aug. hó 1-én
a Böhm-házban, Ehrenfeld és Spitz vaskereskedők
helyén megnyílt.

Épület üvegezés és képeretezés!!

Vendéglátó és kávé-
házi edények!

Kristóffy, mint a radikális választójog üldözöttjét s Justhékát meg, mint e jog üldözöttit beállítani. Csunya dolog, mert tudván tudják, hogy e beállítás gonoszul — hazug.
kp.

Politikai helyzet.

A prágai alkudozások.

Nincs az a laikus politikus, aki a szíve mélyéig meg ne volna győződve arról, hogy a Khuen-kormány megbukott. Ez a folyton visszatérő lakónikus kijelentés kísért a nagy erővel dolgozó obstrukció utolsó heteiben s mennél mélyebb gyökeret ver a közvélemény szívében, annál nagyobb válik a bizonytalanság a jövő fellett. Időnkint a kormánypárti követelmények jóvoltából, de különösen Tiszák tendenciája folytán a házszabályrevízió, az erőszak, az elnökválság, sőt a házfelosztás rémei is kísértének, az ijedésebbek már az újabb november 18-ika szörnyűségeit is látják kifomálódni a jövő méhében, a valóság pedig az, hogy Khuen bukásán kívül a politikában teljes a bizonytalanság.

Lapunk munkatársa ma beszélgetést folytatott egy olyan vezető politikussal, aki menten a pártkeretek bilincseitől egy objektív szemlélő szemüvegén átnézi az eseményeket. Ez a kiváló politikus a következőket mondotta:

— Igaza van abban, hogy most a politikában teljes a bizonytalanság. Ez az állapot még néhány hétig el fog tartani. Mert a jövő politika sorsa nem Budapesten, hanem Prágában fog eldőlni. Ha Bécsnek sikerül Prágában a cseh és németek között békét teremteni, ha Thun hercegnek és Gautsch bárónak sikerül az elintézteteket a cseh és német pártok között elsimítani s így a cseh Landtag munkaképessé tétele árán munkaképessé teszik a Reichsratot is, — ami természetesen a véderőreform elfogadásához szükséges kétharmad többség biztosítását jelenti — akkor Bécsnek nyert esatája van s Budapesten szabad kezét enged a korrupciónak.

— Addig azonban, amíg Prágában irtó háború folyik a cseh és németek között, nálunk sem erőszakról, sem házfelosztásról, sem hasonló Khuen-féle próbálkozásról beszélni sem lehet. Khuen ugyan szívesen nyulna akármilyen fegyverhez, hogy az ellenzék ádáz küzdelmét letörje, szándékát azonban esirájában megfojtják a Burgban s ha vágyainak istápot is ad a Belvedere, a legmagasabb fórum kicsavarja Khuen kezéből az erőszak fegyverét.

— A Belvedere akciójának egyetlen látható eredménye Schönaich báró közös hadügyminiszter bukása, de kétséges, hogy ez tényleg eredmény lesz-e. Mert ha a király nem a Belvedere, hanem Schönaich jelöltjét ilteti a közös hadügyminiszter örökébe, ez annyit jelent, hogy az uralkodó a hadügyminiszterium politikáját a trónörökös nagy befolyása dacára is folytatni akarja.

— A trónörökös nem igen törődik az általános politikai szempontokkal,

mert őt csak a katonai szempontok vezetik s így arra törekszik, hogy a saját véderőreformját, a most tárgyalás alatt lévő véderőreform megbuktatása árán is megvalósítsa.

— A trónörökös egy alkalommal a most tárgyalás alatt lévő véderőreformban előirányzott kétszáz millió többletet „nyomorult morzsák”-nak nevezte, képzelheti tehát, hogy ezen nyomorult morzsák helyett milyen vaskos intézkedések lehetnek a trónörökös külön véderőreformjában.

— De ismétlem, hogy a magyar politika sorsa nem Budapesten és nem Bécsben, hanem Prágában fog eldőlni. Thun herceg cseh helytartó és Gautsch báró miniszterelnök teljes erővel dolgozik a falaj előkészítésén s tervük sikere vagy sikertelensége fogja eldönteni, hogy lesz-e Magyarország az erőszak, vagy sem.

A magyar kormány tagjai tegnap minisztertanácsot tartottak, amelynek határozatából kifolyólag Khuen-Hérváry gróf miniszterelnök a jövő hét közepén Bécsbe utazik s kihallgatáson jelenik meg a király előtt. Valószínű, hogy Khuennek ez az audienciája más fordulatot hoz az eseményekben s egy nagy lépéssel evízi előbbre Khun bukását.

Arat a kolera.

Megfertőzött uszályhajó.

— Lapunk tudósítójától. —

Makó, szept. 9.

Amitől tartani lehetett, valóban bizonyult: az újpesti Jankovics-családról megállapították, hogy valamennyien ázsiai koleraság. Ezzel egyidejűleg a fővárosban is megszorodott a vesztégzár alá kerülő hajók száma. Egy uszályhajón ismét történt egy koleraság megbetegedés, amelyet egyelőre csak azért nem nyilváníthatnak ázsiai koleraságnak, mert még hiányzik a bakteriológiai vizsgálata.

A Magyar Folyam- és Tengerhajózási részvénytársaság 652. sz. uszályhajóján az újpesti rakpart előtt ma reggel nyolc órakeros szul lett *Grekó Sándorné*, Kapitány Rozália, az uszályhajó kormányosának negyvenkétéves felesége. Göröcsök lepték meg és hányt. A tisztiorvos határozottan kolera gyanusnak találta és elrendelte *Grekóné*-nak a kórházba való szállítását. Az uszályhajót az összekötőhidnál vesztégzár alá helyezték és fertőtlenítették.

Grekóné megbetegedésén kívül más gyanus esetek is fordultak elő. Ma reggel a keleti pályaudvar főbejárata előtt *Vekics Nikola* 23 éves villanyszerelő kolera gyanus tünetek között összeesett. Az utóbbi napokban beszállított többi gyanus betegről a bakteriológiai vizsgálat negatív eredménnyel járt, kivéve a Százados-utcából beszállított inasgyerek esetét, amelyről még nincs bakteriológiai eredmény.

A bakteriológiai intézet ma délután fejezte be Jankovics Antal újpesti munkás és hozzátartozóiról a vizsgálatot. Az eredmény az,

hogy Jankovics és egész családja ázsiai koleraságban szenvednek. Jankovics Antal a Schreiber-féle faterlepen dolgozott. Felesége és három gyermeke vele együtt lett beteg és valamennyiüket a járványkórházba szállították, ahol Jankovics négyesztendős fia tegnap reggelre meghalt. A bakteriológiai intézet a szomorú eredményről délután tett jelentést a belügyminiszteriumnak, amelynek intézkedésére ismételt szigorúan fertőtlenítették mindazokat a helyeket, ahol Jankovicsék megfordultak.

Az újpesti Leiner-gyár nyomozása szerint kiderült, hogy a kolera első áldozata, aki halála előtt négy nappal lépett munkába, a Dunából kifogott döglött haltól betegedett meg és ő inficiálta a többieket. A gyár közli, hogy a nyersanyag mézszel telített száraz állapotban érkezik meg s kizárt dolog, hogy a gyárba kolera baktériumok fészkelhették be magukat.

Munkában a makói mungók.

Pucscsot akarnak.

— Saját tudósítónktól. —

Makó, szept. 9.

Khuenék nagyon meg lehetnek már szorulva. Borzasztóan kapkodnak a — szalmaszál után. Mert bizonyos, hogy a kormány sorsára semmivel se nagyobb segítség a törvényhatóságok obsztruktíven feliratozása, mint a vízbeulónak a gyenge szalmaszál, a mely után elmerülése előtt kétségbeesően kapkod.

Idegesen szorítják Khuenék a törvényhatóságokat. Szállítani, szállítani csak a bizalmi határozatokat.

Csanádvármegyében idáig nem mertek cselekedni. Hiába való volt a kormány-staféta. De most megérkezett a legszigorubb sürgetés újra. Össze kell terelni mungókat, le kell gyűrni az ellenzékot s bizalmat kell szavazni a megyegyűlésen Khuenéknak.

Jakabffy István főispán most már megértette a szigorú ukázt. Vagy dolgozni. vagy távozni a főispáni székből. Micsoda főispán az, mely még bizalmi nyilatkozatot sem akar szállítani urának, parancsolójának, a kormánynak. Hát mire való másra a főispán a vármegyék élén, ha nem arra, hogy a kormány parancsát feltétlenül teljesítse.

Hát teljesíti. Még pedig most már teljes odaadással. Nem kímélve se fáradságot, se költséget, rajta lesz, hogy meg legyen a bizalmi voks.

Alig érkezett haza — vagy talán csakis ezért jön, mert jövesztették — körülbelül félelvi távollétből, mindjárt megíratta a vármegye minden tájára bizalmas leveleit. De még többet is tett. Az

egész héten a községeket járta automobilon *Jakabffy* főispán, ugy szedi össze az ígéreteket mungóéktól, hogy itt lesznek, bizonyosan itt lesznek, mihelyt kapják a parancsot s gondolkozás és érzés nélkül hódolva szavaznak majd arra, a mit parancsolnak s a mint parancsolják.

Tegnap érkezett vissza a megyéből a főispán. Belefáradt a nagy turába. Mára már beteretelte automobiját — Aradra.

De mára meg itthon ült össze a haditanács, miképpen is lehetne e vármegyében kifogni az ellenzéken s megkaparítani a vármegye bizalmi voksát.

Egész sürgés-forgás volt ma délelőtt a vármegyeházán. Mintha csak kardcsörtető hadvezérek terrep szemlére induló vezérkara lett volna. Főispán, mungó-elnök s mungó-főkortések össze ülének és — határoztak.

A vármegye őszi közgyűlését okt. 2-án kell, hogy tartsa. Nem is gondolt senki arra, hogy e terminust megváltoztatják. Hát nem is változtatják meg. De mást is csinálnak.

Október 2-ára ugyanis olyan dolog esett közbe, a mi esetleg megromthatná mungók számításait. Zsidó-ünnep lesz s lehet olyan zsidó, a mungók között a ki valása ünnepét nem akarja azzal megcsufolni, hogy éppen akkor szavaz bizalmat annak a kormánynak, a melyben — bizonyos, hogy — lelkében ő se bízik. Tehát otthon maradhat. S ha már egykettő otthon marad, egészen bizonyos a verseci átirat sorsa.

Kieszték hát, hogy e hó 25-ikére rendkívüli közgyűlést hívnak össze, melynek egyedüli tárgya *Versec obstrukcióellenes határozatának a tárgyalása lesz.*

És ezzel egy kis pucscsot is akartak elkövetni. Tudták, hogy október elsejére nagy népgyűlés lesz Makón a katonai javaslatok ellen s az általános, egyenlő, titkos választójog érdekében. Hát úgy gondolták, ők adják meg előbb a — kontrahangot.

Csakhogy nagyon kevésé tudtak előre látni rövidlátó mungók.

Az október elsejei népgyűlést könnyen el lehet tenni *szeptember 24-ikére*. Éppen holnap ülésezik Makón az itteni függetlenségi párt s bizonyára megtalálja a módját annak, hogy mungók számításait szépen keresztelje.

De a kormány iránti bizalom erőszakolásának a hírére más rendkívül érdekes terv is merült fel, a mi azt hisszük keresztülvihető is lesz.

Ha netalán — a mit nem hiszünk — egy két szavazattal győznének a mungók a vármegyeházán ebben a bizalmi-ügyben: nem telik bele egy egész hónap s a vármegye valamennyi valamire való községében tartandó népgyűléseknek a kontra-határozatát sor-

A közkedvelt makói IDEÁL-crème, ma már a legtökéletesebb arcfinomító

vegyi készítmény, mely állandóan használva, az arcnak üdéséget, szépséget kölcsönöz. Egyedül a készítőnél,

Kudar Lajos

makói újvárosi gyógyszerárában kaphatók.

Ideál-crém 1 tégely 1 korona, Ideál-tej 1 korona, Ideál-szappan 70 fillér, Ideál-pouder 3 féle színben, u. m.: fehér, rózsás és krém színben, dobozza 1 kor. Csak az a valódi készítmény, mely törvényes védjegyben KUDAR-névvél van ellátva. E készítmények Párisban 1897-ben aranyéremmel, diszokl. és francia éremkereszttel lettek kitüntetve!

ban olvashatják majd a főispánék. És aztán vajjon melyik ér majd többet? Mi tudjuk s bizonyára még mungók is tudják. Mert, hogy mit akar e vármegye közönsége, azt bizonyára nem Jakabffy főispán és társai mondják meg, hanem éppen maga e közönség dörgi majd nekik oda.

S ezt a hangot még Khuenék is jobban meghallják majd, mint a mungók nagyon gyenge hangját. Mert kénytelenek lesznek meghallani.

NAPI HIREK

Tájékoztató,

Naptár. Szeptember 10. Vasárnap. Római kath. A 14. Már. n. Gör. kath.: Augusztus 28. B 13 Mózes. — Nap két 5 óra 29 perckor, nyugszik 6 óra 23 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Száraz és nappal enyhe. Sürgönyprognózis: Száraz, enyhe. Déli hőmérséklet: 28.5 fok Celsius.

FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

(A hoinapi gondnokválasztás. A tizenhét ember lelkét számláló nagy makói református egyház holnap tölti be a Jó Márton halálával megüresedett főgondnoki tisztiséget. Az állásra három pályázó van: Veress Sándor egyházi adószedő, Nagy Gy. József gazdálkodó és Diósszilágyi Sándor gazdálkodó. Az előjelekből ítélve egészen bizonyos, hogy a választásból Veress Sándor kerül ki győztesen. A másik két jelölt alig kap szavazatot. A választás iránt különben elég nagy érdeklődés nyilvánul. Veress Sándor megválasztásával az egyház Jó Mártonnak méltó utódot állít.

(Tanácsos helyettesítése. A város képviselőtestülete Nagy Antal városi tanácsost a fogyasztási hivatal vezetésére bízta meg, így az ideiglenesen megüresedett tanácsosi állást a város képviselőtestülete hétfői közgyűlésén helyettesítéssel fogja betölteni.

(Napirendről lekerülő indítvány. Lapunk mai számában megemlékeztünk Sepsei István indítványáról, ki a sirok nyitására megjelölt hatóság kiküldötték díjait akarja megvonni. A városi tanács az indítványnak a napirendről való levételét javasolja, mert az ellenkezik a törvénnyel.

(Istentisztelet a reformátusoknál. Holnap, vasárnap az istentiszteletet a következő sorrendben tartják a reformátusok. Belvárosban délelőtt 9 és délután 2 órakor prédikál Nagy Károly lelkész, újvárosban ugyanazon időközben Kosdy János s. lelkész.

(A polgárfiu iskola ügye. Makó város képviselőtestülete még a tavasz folyamán felirt a vallás és közoktatásügyi miniszterhez a Makón létesítendő polgári fiúiskola ügyében. A város feliratára ma érkezett le a miniszter válasza és tudatja a hogyminiszter a polgári fiúiskolát fedezet hiányában ez idő szerint nem létesítheti.

(Istentisztelet a tanyán. Szeretettel adom tudomására a tanyán lakó hívőknek, hogy folyó hó 17-én vasárnap reggel 9 órakor a rákos iskolaiban istentiszteletet fogok tartani. Felkérem hívőinket, hogy minél nagyobb számban sziveskedjenek megjelenni. Bereczky László lelkész.

(A központi választmány ülése. A város központi választmányának holnap, vasárnap délelőtt 11 órakor

Galambos Ignác dr. polgármester elnöklésével ülést tart. A központi választmány ezen az ülésén az 1912. évre érvényes országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékét alapítja meg.

(Nyéki József - makói tanító. Ma még nem mint befejezett dolgról írunk ugyan, de előreláthatólag ezt is nem sokára megtehetjük. Természetesen nem a magas kormány teszi meg Nyékinek azt a szívességet, hogy a tavalyi kegyellen elhelyeztetése után most meg vissza hozza. Nem. Ő mert ha mást nem kell nézni, vajjon hová is lenne az a kormány-tekintély, hova lenne a hatalomtól való köteles rettegés érzete, hogyha az államhatalom óriási komolyságával ne tartana haragot egy tanítóval szemben s ne éreztetné vele óriási hatalmának rettenetes súlyát. Hát nem az állami hatalom helyezi Nyékit vissza. Hanem visszahozza a makói nép igaz ragaszkodása. Mint értesülünk ugyanis, Nagy Mariska kisasszony, a református egyháznak csak nemrég megválasztott kitűnő tanítónője lemond állásáról, hogy eleget tegyen annak a kintetett meghívásnak, melyet a községi iskolaszék intézett hozzá, melyben a makói polgári leányiskolában egy katechetát ajánl fel a kisasszony részére. Az így megüresedett református tanítói állásra a hívek Nyéki Józsefet akarják meghívni. Hogy Nyéki mit szól a hozzá való meleg ragaszkodásnak eme megnyilatkozásáról, még nem tudjuk. De valószínűnek tartjuk, hogy a hívek e szeretetet tapasztalva, engedni fog a meghívásnak.

(A város téglajárdái. Makó város tanácsa a téglajárdának elkészítésével Böresök Pál és Horváth Endre vállalkozókat bízta meg. E vállalkozók ma írásban tudatták a tanácsal, hogy a járdákat nem készítik el. A tanács a vállalkozókkal kötött szerződés értelmében kényszeríteni fogja a vállalkozókat az elvállalt munka teljesítésére.

(Tulzufolt iskola. Megemlékeztünk arról, hogy az állami elemi iskolába a múlt évinél jóval több növendék iratkozott be, úgy hogy párhuzamos osztályokat kell felállítani. Tókos László állami elemi iskolai igazgató ma a vármegye kir. tanfelügyelője útján fölterjesztést intézett a vallás és közoktatásügyi miniszterhez a párhuzamos osztályok vezetésére szükséges tantervek kirendelése iránt.

(Az állandó választmány ülése. Makó város állandó választmányának délelőtt Galambos Ignác dr. polgármester elnöklésével ülést tartott és előkészítette a hétfői közgyűlés tárgyait.

(A vágóhid ügye. A városi tanács a hétfői közgyűléshez terjeszti be a vágóhid építése ügyében kiküldött bizottság javaslatát és javasolja, hogy kerestessék meg a földmivelésügyi miniszter megfelelő tervek rendelkezésre bocsátása iránt.

(Adós fizess! Szászvárosban Popa József gazdálkodó a város végén találkozó régi adósával, Kirilla Tamás fuvarossal. Felszólította, hogy fizesse meg tartozását. Ezen aztán összeveszték és a civakodás hevében Kirilla ostarával megütötte Popa jelenlevő legényfiát, aki kést rántott és Kirillát szívenszurta. A szerencsétlen ember nyomban meghalt. A legényt a csendőrök letartóztatták.

(A mi locsolásunk. Nem szokatlan dolog ugyan, hogy így szeptember dereka felé ilyen rekkenő hőség van, mint ez évben. Ez még csak megjárna, mert

mégis érezzük már, hogy szeptember van, mert az esték és reggelek elég kellemesek, hűvösek. Ezek képeznék a forró nappalnak kárpótlását. De mi, makóiak ezt sem élvezhetjük az óriási por miatt. A nagy portól úgy szólván ki sem lehet menni az utcára. Pedig nálunk locsolnak is. Ezt azonban nem lehet locsolásnak nevezni. Mert bizony nem locsolás az, hogy egy-két lajt vizet elcsurgatnak az aszfalt kocsiuton. Nincs az Alföldön város, pedig ez a por főfészke, hol oly keveset törődnek az ember egészségével, mint Makón. A városi tanács, mint megirtuk, csak most kért be ajánlatokat budapesti cégektől locsoló és söprő gépekre. Tegyük fel, hogy az ajánlatok egy pár nap alatt beérkeznek de míg azokat a város megveszi, addig eltelik két hónap. Akkor talán már leesik az első hó és nem lesz szükség sem a locsoló, sem a söprő gépre. Ilyen Makóvárosának minden intézkedése.

(A kenyérfókák figyelmébe. A makói kenyérfókák, mint a piaci árusok mondják, mindenre figyelnek. Egy azonban, mire leginkább kellene figyelniük, úgy látszik, hogy elkerülte vagy jobban mondva elkerüli figyelmüket. A kenyérfókák ők szabadon árulják. Be nem fedik semmivel, így aztán a por annyira be lepi, hogy mikor az ember eszi, recseg a foga alatt. Bármilyen jó kenyeret süssek is, a por, mint fűszer egész fölösleges hozzá. Jó volna, ha a kenyérfókák a kenyeret valami tiszta ruhával befednék a por elől, mert akinek kenyér kell, megveszi azt úgy is, hogy nem állítják gődába, hogy a por lepje. Erre különben a rendőrségnek lehetne gondja.

(Agyonütötte az édesatyját. Zomborból jelentik: Jankovics András itt állapotban gyakran bántalmazta családját. Tegnap este ismét részegen tért haza, ütlegelni kezdte feleségét, majd kést emelt rá. A szorongatott asszony kiáltására a 17 éves fia vasvillával anyja segítségére sietett. Többször fejbeütötte édes atyját, úgy hogy az rögtön meghalt. Jankovics Andrásné és fia önként jelentkeztek a hatóságnál.

(Tolvaj inasgyerekek. A jó torontáli németek, kik minden heti piacra számtalan kocsi szőlőt szállítanak hozzánk minden piac alkalmával panaszt emelnek a rendőrségen, hogy néhány vásott inasfiú éjnek idején meglopja a szőlőt. Ma mihelyt beesteledett több inas oládkodott a svábok szekerei körül, de azért az éjjel mégis elloptak egytől egy kosár szőlőt. A rendőrség most keresi a tolvaj inasokat.

(Kutyatemető Koppenhágában. Mióta a Konstantinápolyban túlságosan elszaporodott kutyákat az a végzet érte, hogy a hatóság rendelkezése folytán egy lakatlan szigeten tömegesen kell elpusztulniok, azóta a török főváros elvesztette eddigi jellegét, amelynél fogva eddig a kutyák eldorájának tekintették. Ebből a szempontból tehát nem érdektelen fölemlíteni, hogy az elsősgé palmájára most már Koppenhága pályázik, még pedig a siker minden jelével és biztonságával. Régióta ismert dolog ugyanis, hogy talán a széles világon sehol sincs jobb dolga a szóban lévő négy lábúknak, mint Koppenhágában, ahol kitűnő gondozásban és ápolásban részesülnek, sőt elhullásuk után is tisztességesen gondoskodnak róluk. A dán fővárosban mintegy tíz esztendő óta rendszeres szabályozott és szépen befásított temető szolgál arra a célra, hogy a hűségese, jóravaló kutyáknak utolsó menedéket nyújtson. A temető fenállása óta 1200 kutya találta meg ott örök pihenőjét és így az egyes

sirok fölött a hátrahagyottak által elhelyezett kövek és táblák bőséges változatosságát mutatnak. Az egyik fölírás következőképp hangzik: Itt nyugszik feledhetetlen kedves Babi-juk, élt 15 évet. A másik impozáns márványoszlopon, amely friss rózsákkal van teleszörve, így szól a fölírás: Felejthetetlen hűséges Cézárunknak! A szomszédos sírkő már érzelmesebb hurokat peng, amikor azt mondja, hogy: Köszönjük tizennyolc évi ragaszkodásodat. Nem érdektelenek a következő sorok sem: Itt nyugszik Petersen egyetlen hűséges barátja; gazdája betegsége miatt halálra emésztette magát. Gyönyörű fehér márvány obeliszk őrzi egy másik négy lábú porhüvelyét, rajta e sokat mondó sorok: Köszöntünk derék pajtás és becsületes barát! A gyászoló fiuk. A sajtáságos temető csinos utjain nem ritkán lehet látni a sirok látogatóit sem, akik elhantolt kedvenceik sírjait látogatják meg és egy-egy koszorút vagy virágcsokrot helyeznek el a jobbélre szenderült állatok hantjaira. Az egész terjedelmes temetőben egyetlen sírkő hívja ki némileg a látogató visszatérését, amelyre ugyanis ezeket a szavakat vészték: Drága Olaf — béke hamvaidra!

Követelje mindenki az újság-árusoktól a „Makói Független Ujságot”. A „Makói Független Ujság” mindenben a közönség érdekeinek szószólója és támogatója s az igazi függetlenség- és 48-as eszmék kitartó harcosa.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Vasárnap: délután félhét órával **A babuska**, nagy operett. Este rendszeres helyárrakkal **Cigányszerlem**, regényes operett. (Bérlet: 12.)

Hétfőn: **Beulemans kisasszony házassága**, vígjáték. (Bérlet 9.)

Kedden: **Eleven ördög (Vicomt Letorrieres)**, vígjáték. (Bérlet 10.)

Szerdán: **A kormánybiztos**, énekes bohózat. (Bérlet 11.)

Csütörtökön: **Az ezred apja**, vígjáték. (Bérlet 12.)

Pénteken: **Az ártatlan Zsuzsika**, vígjáték. (Bérlet 13.)

Szombaton: **Az ártatlan Zsuzsika**, vígjáték. (Bérlet 14.)

* **Cigányszerlem**. Másodszor adták ma Nádasyék Makón a „Cigányszerlem” című regényes operettet, mely éppen olyan kitűnő előadásban és éppen olyan zsfolt ház előtt, mint tegnap este.

* „**Beulemans kisasszony házassága**” Hétfőn este lesz bemutatója a Víg-színház eme nagy sikerű, rendkívül szellemes vígjátékának, mely nemcsak nálunk, de külföldön is mindenütt nagy sikert aratott. A címszerepet **Bányai Irénke** játssza, míg a férfiak közül, Nagy Dezső, Kemenes és Ujj Kálmán játsszák a vezetőszerepeket. Közönségünk körében igen nagy érdeklődés nyilvánul a kitűnő vígjáték bemutatója iránt.

* **Eleven ördög reprize**. Konti József gyönyörű zenéjű nagy operettje kedden este kerül felújításra a címszerepben **Peterly** Etelkával. Ez estén lép fel először **Nádasy József**, színi-gazdát is, akit közönségünk mindenkor örömmel üdvözölt a színpadon. Fellépnek még a darabban: **Nádasy-né, Bereczik Margit, Fekete Rózi, Banyai Irén, Ujj Kálmán, Békéssi, Nagy Dezső és Szigeti Jenő. Az „Elvesztett ördög”** keddi előadására különösen felhívjuk a közönség figyelmét.

* „**A kormánybiztos**” A jövő hét folyamán kerül bemutatásra **Guthy Soma**, a „**Smólen Tóni**” népszerű

szerzőjének legújabb bohózata, mely a Vígsházban óriási sikerrel került színre. A címszerepet Földes Dezső játssza, míg a női főszerepeket Peterdy Etelka, Dinyési Juliska és Bányai Irénke.

* A „Szinházi Ujság” második száma. Holnap, szombaton délután már kapható lesz a „Makói Független Ujság” kiadóhivatalában a *Szinházi Ujság* második száma, a melyet igazán szeretettel vár a közönség. Egy-egy újítás nem igen talált még olyan barátságos fogadtatásra, mint ez a közönség érdekeit szolgáló „Szinházi Ujság”, amely második számával is igazolni fogja az érdeklődést. Ismerteti a jövő hét műsorát, közli a vasárnap délutáni előadástól a jövő szombati az összes előadások hiteles színlapját, a darabok ismertetését s a ma este zajos sikert aratott operettnek, a „Cigányszerzem”-nek két legszebb énekszámának szövegét. A *Szinházi Ujság* második számát a lapelárusítóknál, a színházi pénztárnál és jegyszedőknél 20 fillért lehet kapni.

NYILT-TÉR. *)

Dr. Süsz Ferenc

szülés- és nőorvos rendelését Hunyadi-utca (Dr. Sas-féle házban) megkezdte.

(* E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.)

Közgazdaság.

Gabona- és hagymaárak.

Buza. A lefolyt héten szilárd volt az üzlet, ami részben a száraz, eső nélküli időnek és a jó lisztüzletnek tulajdonítható. Kínálat meglehetősen. Az ország minden részében kukorica ára emelkedő és már piacunkon élénk hozatal van csöves tengeriben és az könnyű elhelyezésre talál.

Arpa-zab ártartó.

Hagyma csendes, kereslet meggyengült, kínálat jó.

Fokhagyma változatlan.

Gabona árak:

Irányzat változatlan.

Buza: 20.60 - 22.60 K.

Kukorica: 17 - 17.60 "

Arpa: 17 - 17.20 "

Zab: 17 - 17.60 "

Az árak 100 kilogrammonként értendők.

Hagyma árak:

Vörshagyma: 12.50 - 13 K.

Foghagyma: I. 19 - 20 "

II. 13 - 14 "

Dughagyma: 34 - 38 "

A hagyma árai 100 kilónként értendők.

Egy jó házból való fiu

tanulóul

jó fizetéssel felvétik

Kovács Sándor, divatáruházába.

Főtér, Korona-épület.

Keresek egy ügyes
cserépető mestert

ki már most a kemence felállításánál is segédkezne, Ajánlatok az eddigi bizonyítványokkal PÁRTOS SANDOR címére Kübekházára küldendők.

Papp Antalnénak a Petőfi-utca 17. ujszám alatt levő

háza eladó

szabadkézből örökron. Ugyanott beteg részére egy tolokocsi is eladó. Értekezni lehet a tulajdonosnál fenti szám alatt.

Felvétetik gazdasági cselédnek

2 nős ember

október hó 1. belépésre.

Kövecs Antal építésznél.

Az egyházaskéri állomás mellett

60 kat. hold

jól trágyázott prima szántóföldem szabad gazdálkodásra vagy hagyományteremtésre akár egészben, akár 1-3-5 holdas parcellákban haszonbérbe kiadó. **Pintér Miklós** kath. kántor.

Kerestetik

a Makói Független Ujság-hoz

lapelárusítónak

biztos megélhetés mellett egy tisztességes ember.

Itcést keresek polgári borméréshez helyben, Ardicus-utca 36. szám a.

A kiscsanádi őrház előtt

10 köblös föld

hagyma, vagy gabona alá 1 évre kiadó. Értekezhetni lehet Hünfalvi-utca, 2537. régi sz. a. **Kecskeméti Károly** tulajdonosnál.

Egy jó családból való **fiut** üzletemben borbély tanoncul felveszek.

Stolcz Vilmos.

Makó, főtér.

Hirdetéseket

jutányos áron vesz fel:

A Makói Független Ujság

o o o kiadóhivatala. o o o

Világhírű jó és olcsó természetes ásványviz! Gróf Schönborn-Buchheim Károly Beregmegyei uradalmából:

A luhi Erzsébet gyógyforrás

gyomorhajok elleni specificum.

A gyomor rendetlen működésénél, gyomorsav képződésénél, gyomorégés, köhögés, a gyomor elnyálkásodása a gyomor és bél kronikus hurutja, alkalmával kitűnően beválik, a torok, gége és a hörgők idült hurutos állapotában sikerrel alkalmaztatik. **Elsőrangú üdítő és asztali ital! Elsőrangú a Giesshüblivel!**

Polenai gyógyforrás. Elsőrangú diatetikus víz; leg-üdítőbb asztali víz. Borral vegyítve kitűnő, tejjel vegyítve a legjobb nyálkaoldó szer.

o o o Egyenrangú a krondorfi vízzel. o o o

Szolyvai gyógyforrás. Dr. Kéli, dr. Bókai, dr. Widder-Hoffer, dr. Than, dr.

Irsai Arthur, dr. Fodor József tanár urak és számos orvosi tekintélyek elismerő nyilatkozatai alapján kitűnő sikerrel ajánlatik: köszvény, hólyag s vizeleti szervek bajainál; cukorbetegség, hughyomok, epekő, a torok és tüdőszervek bántalmainál, étvágytalanság és gyomormegbetegedéseknél.

Kitűnő ízű ital, igen üdítő víz! **Egyenrangú a bilini vízzel!**

Kapható minden jobb fűszerüzletben, vendéglőkben, kávéházakban, drogériákban és gyógyszerárakban.

Vezérképviselő és raktár: **Ábelesz Sámuel,** szállító Makó, Megyeház-utca.

Egy jó órát szerezhethet magának

vagy divatos arany- és ezüst ékszereket m. kir. fémjellel ellátva rendkívül jutányos áron. Menyasszonyoknak és vőlegényeknek 10 százalék árengedmény. Erős vasuti és munkás órák pontosan szabályozva jótállás mellett. Régi nagy tört aranyat a legmagasabb áron veszek vagy új tárgyakra becserelem. Különlegességek divatos női órákban és ékszerekben. Midőn biztosítom a n. é. közönséget a legszolidabb kiszolgálásról, b. pártfogásukat kéri

VIDOR MANÓ órás- és ékszerész

Makó, (főtér) az „Olthon”-kávéház mellett.

A KORMÁNY MEGVONTA

A NAPTÓL

A CORPOLTÁLÁST.

A ZÖLD BÉKA

megadja a jogot, mert a NAP hirdetése révén jutott

360 drb. női- és leány télkabátokhoz, amelyet olcsón árusít a püspökkerttel szemben levő üzletében.

Értesítés!

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a nagyérdemű helybeli és vidéki uriközönséget, hogy az őszi és téli áruim megérkeztek.

Legfinomabb angol-, skot- és honi gyártmányok nagy választékban.

Ujjonnan s modernül berendezett szabó-műtermemben, ahol csakis legújabb divat szerint és legjutányosabb árak mellett készülnek, u. m.:

szalon-, utcai- és sport öltönyök, felöltők, télikabátok, stb. stb.

Az uri közönség becses pártfogását kérve, — kiváló tisztelettel

Ifj. ANTAL JÓZSEF

Makó, Dessewffy-tér 13. sz., (Makói Ujság bérpalotájában).

Legújabb angol szabás!

Pontos és szolid kiszolgálás!

FIGYELEM!

ÉRTESÍTÉS!

Aki földjére és házára hosszú vagy rövid lejáratu törlesztés **4, 4¹/₂ Pénzkölcsönt**

akar fölvenni, vagy aki építeni szándékozik és ahhoz I. és II. helyre

épitkezési kölcsön

szükséges, az forduljon bizalommal az alanti bankirodába, mert megbízást kaptam az ország legnagyobb pénzüzetétől, hogy megfelelő tőke törlesztéssel 10 évtől 60 évig terjedő időre folyosíthatok 4, 4¹/₂ kölcsönt. Megbízatásom folytán a kölcsön megszerzését teljesen díjtalanul eszközölöm, mivel intézeteim által leszek honorálva. **Kenyeres Izsó** Makó, Uri-utca Bóhm-féle ház.

Földék eladása és vétele.

Házak eladásait eszközölöm díjmentesen.

Ügynökökkel kérem nem összetéveszteni.

Ibolya-crám, Ibolya-szappan, Ibolya-puder, legjobb hatású arc és kéz-finomító szerek.

Egyedül kaphatók:

VÉBER & BÁRÁNY

„Az Isteni gondviseléshez“ címzet gyógyszertárában.

Makó, Szegedi-utca.

Ára: Ibolya-crém 1 korona. Ibolya-puder 1 korona. Ibolya-szappan 70 fill.

Nagy raktár mindennemű engedélyezett különlegességekben, kötszerek, gumi-cikkek és illatszerekben. (5)

Pontos és figyelmes kiszolgálás.

A vevőközönség figyelmébe.

Ha szép, jó-uj árut olcsóért akar vásárolni, úgy ne mulassza el az olcsóságáról híres „Ménasszonyhoz“ címzett

rőfös- és divatáru üzletet

felkeresni a Dessewffy-téren, Makói Ujság bérházában, (püspökkertel szemben). ahol minden e szakmába vágó cikkek igen izléses választékban kaphatók és így mindenki saját érdekében cselekszik ha ruha szükségletét a fent nevezett cégnél szerzi be.

Egy próba vásárlás mindenkit meggyőz.

Szolid árak.

(6)

A lullirott tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a Dessewffy-tér 31 szám alatt o o o levő kovács- és lakatos műhelyemet nagyobb szabásu

iparteleppé alakítottam át,

melyet a legmodernebb munkagépekkel szereltem föl. — Így abban a helyzetben vagyok, hogy úgy a kovács, mint a lakatos munkák körébe tartozó megbízásoknak a legpontosabban és legjutányosabban tesztek eleget. — Különös figyelmébe ajánlom a nagyérdemű közönségnek autogén-heggesztő berendezésemet, mely 1 millimétertől 250 milliméterig vág és heggeszt. — Raktáron tartok láncos kutakat és mindenféle gazdasági gépeket.

Kérve a nagyérdemű közönség b. pártfogását tisztelettel

Gulácsi János.

(20)

Kovács segédeket felveszek magas fizetéssel.

Eddig még nem létezett gramophon újonságok saját összehállításom folytán olcsó árért szerezhetők be a Korona-áruházba Klein Mórnál, (Füfő).

Valódi márványból készít sirköveket

Glück Lajos,

kőfaragó

(1) Makó, Szegedi-utca.

Ahol a sirkövek faragásáról és teljes készítéséről mindenki bármikor meggyőződhetik.

Raktáromon mintegy 500 darab áll választékul.

Hofrichter nem akar elválni.

Ártatlanságát hangoztatja.

(Saját tudósításunktól.)

A Möllersdorfi katonai fegyház egyik cellájában, a hol a katonai rangjától megfosztott Hofrichter Adolf üli le büntetését, izgalmas jelenet játszódott le az elmúlt napokban. Ismeretes, Hofrichter felesége válni akar urától. Eredetileg az volt a terve, hogy urával közös egyetértésben indítja meg a válópört. Hofrichter azonban nem akar elválni feleségétől Hofrichterné ügyvédjét küldte el urához, hogy beszélje rá a békés elvásra. Az ügyvéd elment Möllersdorfbá.

Minden kérés hasztalan volt. Hofrichter kijelentette, hogy semmiképpen sem egyezik bele a válásba. Tegyen az asszony, a mit akar, változtassa meg a nevét, ő nem bánja de a váláshoz nem adja belegezését. Az asszony ügyvédje nem tágitott.

— Ön megcsalta a feleségét mint férj és megcsalta mint ember, — mondotta Hofrichterné — engedje végre szabadon azt a szerencsétlen asszonyt. Legyen tekintettel legalább gyermekére!

Hofrichter felindulva válaszolt:

— A gyermekem az egyetlen, a ki miatt türöm ezeket a borzalmas szenvedéseket. Ha gyermekem nem tartaná bennem az életet, már régen végeztem volna magammal. Feleségemnek is legyen bátorsága, hogy mindenkinek bátran a szemébe nézzen. A mint egy Isten van az égben, oly ártatlan vagyok én. Adják meg a lehetőséget arra, hogy a nyilvánosság előtt bizonyíthassam be ártatlanságomat. A beismerő vallomást is csak azért tettem, mert azt hittem, hogy ezzel segíthetek rettenetes sorsomon. De ez sem használt.

— Ön sohasem tartotta meg a hitvesi hűséget, — mondotta Hofrichterné az ügyvéd. — Emlékezzék vissza Roselra és arra a bizonyos linzi kisasszonyra.

— Erre nem válaszolok, — szölt Hofrichter — erről nem beszélök önnek. Hagyjon békén, én úgy sem egyezem bele a válásba.

Hofrichtert ekkor sirógörcsök fogták el és az ügyvéd eredmény nélkül távozott el a cellából.

Kiadó ház. Lonovics-sugarúton most épülő házam, melyben négy szoba van, az összes mellékkeliségekkel november 1-től bérbé kiadó.
Dr. Kiss Pál ügyvéd.

Szár, I-ső osztályu waggonos

tűzifák

naponként folytonosan érkeznek és jutányosan szabott áron kaphatók

Grünstein Márk

tűzifa- és szénkereskedő irodájában főté, eddigi L öfflerEde és Jakab helyiségben.

Regény.

Ezerszer a halál torkában

(Egy idegen földrészekbe szakadt magyar ember csodás kalandjai.)

Elbeszéli: **Ő maga.** (36) V.

Gonosz lelkek a tükörben.

A sziget egyik végén és minden emberi valószínűség szerint ott van e pillanatban is, mert sohasem tértem vissza érte, bár remélve reméltem, hogy megtehetem majd későbbi időkben. Különb az is meglehet, hogy a drága dobozt elmosta a vihar, de valószínűbb az ellenkező és még vastagabb homokréteg rakodott erre a nagy kincsre.

Nem mertem semmit tengerre vinni, a mi életbe vágóan szükséges nem volt és úgy mi hasznát vehettem volna a gyöngyöknök féltelmes utamon, négy más ember kíséretébe egy törekeny, magam csinálta csónakon? Még nyers aranyrögök is csekély hasznomra lettek volna az erre következett évek alatt; de erről majd alább. Mellesleg megjegyezve, ez időben csak úgy duzzadtam az egészségtől; valóban egészen megizmosodtam a sok teknősbékahustól, míg a Yamb férje meghízott ugyanazon okból.

Az a pompás reggel 1866. május utolsó hetében örökre bevésvé marad emlékezetemben. A mint elindultam ama mentő, de kegyetlen partról, hálát adtam a Teremtőnek, hogy olyan hosszú időn át, olyan borzasztó veszélyek közt megtartott és a jó egészségért, melyet az egész idő alatt élveztem. A mint a csónak a laguna zárt vizén tova kezdett siklani, a négy feketén olyan vidám hangulat velt erőt, hogy attól félttem, felbillentik izgatottságukban a kis ladikot.

Erős mellegszelő fujdogált a nekünk kedvező irányban és sziget-otthonom csakhamar tűnedezni kezdett a szemünk elől. A legutolsó tárgy, mely látható volt, a gyöngyház-kunyhó maradt, de ez is eltűnt, mielőtt három mértföldnyi utat tettünk volna. Valamely nagy hajóról még messzebbre is

látható lett volna, bár alig képzelhette volna el valaki, hogy tulajdonképpen micsoda.

Yamba mellettem ült a csónak hátuljában, míg a férje a tulsó végén kuporodott le; és attól az időtől fogva, hogy a nyílt tengerre értünk, egész a szárazföldre jutásunkig nem hagyott fel tartózkodó magaviseletével és megátalkodott hallgatásával. De derekasan evett és ivott. Azt hitte volna az ember, hogy valamely tejjel-mézszel folyó országban és nekem egy korlátolt élelmiszerekkel ellátott nyitott csónakban vagyunk, ismeretlen tartamuttal előttünk.

Egy alkalommal mind a mellett ugyancsak megerőltette magát, a tengerbe vetette magát, hogy egy teknősbékát fogjon. Mogorván ült a csónak orrában egy délután, mint rendesen, mi is az én mindig hű Yamám, ki gondosan örökösödött fölöttem, felkeltett és tudatta velem, hogy az indulásunkat megelőző ünnepélyek mindjárt kezdetüket veszik.

(Folyt. köv.)

Érdemes olvasni!

Uj láncoskut gummik nélkül, óránként 20 ezer liter vizet felhoz, egy fiu hajtása által.

Uj szívónyomó és forgó kut

meglepően működik. 20 méter távolságra fecskendez mindkettő, befagyásmentes

és használatban láthatók.

Kaphatók:

Halász Á. gépüzletében

Makó, (Főtér.)

Fecskendőt pótolja és az udvar disze. Minden vidékre szállítatik.

Aki valamit hall, megtud, vagy vele történik ami a közönséget érdekli közölje azonnal a „Makói Független Ujság“-al. A „Makói Független Ujság“ mindent megír, semmit se hallgat el.

Glück Samu

Csanádmegye legnagyobb gépraktára
Makó, (főtér.)

A legolcsóbb árban és kedvező fizetési feltételek mellett szállít: Legjobb minőségű acélból készült egyes és kettős ekéket és ekefejeket, tárcsás-, fogas és láncboronákat, világhírű „Losonci Drill“ hengeres szerkezetű vetőgépeket, műtrágya-szóróval kombinált, merítő szerkezetű „Rekod Drill“ vetőgépeket, párosorú legtekéletesebb Kalmár-féle rostákat, trióröket, ujonnan hitelesített mérlegeket és sulyokat, répavágókat, lábballhajtos morzsolókat, vízmentes-ponyvákat, zsákokat, gép-szijakat és olajokat, legujabb szerkezetű varrógépeket és kerékpárokat, gummik és kerékek o o pár felszereléseket mindenféle kerékpárhoz. o o Gramofonok- és legujabb lemez-ujdonságok nálam minden időben megtekinthetők és beszerezhetők.

Földhaszonbérbeadás.

A rákosi-ut mentén, Makótól 12 kilométernyi távolságra

3 köblös föld

hagyma alá több évre kiadó. Értekezni lehet özv. Molnár István-nénál, Tisza-utca 2638. szám alatt.

Eladó föld.

A gacsibai belső nyomáson

8 hold föld

hereföldnek való, örök áron eladó, vagy haszonbérbe kiadó. — Értekezni lehet

Ratkay János kereskedőnél, Sirkert-utca, 486. sz. a.

A Makói Takarékpénztár épületében a Borsy Imre által bérelt

bolthelyiség

esetleg két üzlet számára 1912. május 1-től fogva kiadó.

Két jó jártas

kocsis

jó fizetéssel felvétetik Iritz Sámuel özv. cégnél.

Eladó föld.

Külső legelőbeli (pusztai) négy járandó — körülbelül 14 hold területű,

szabadkézből eladó.

Értekezni lehet Martonosi Péternél, 3314. szám alatt.

1200 négyszögöl nemes

fűzvevessző

egy tételben gacsibai tanyámon eladó.
Mandl Zsigmond.

Kiadó föld.

A Királyhegyesi ut mentén Dégi József összes

ugar földje

vetemény alá 2 évre kiadó. Értekezni lehet: ugar-tanya 85. szám alatt.

Fűszer és liszt üzletbe egy bolti szolgáló

jó fizetéssel felvétetik.

Cím megtudható a kiadóhivatalban.